

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL STRATEGINIŲ PREKIŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-1022 PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO, GINKLŲ IR ŠAUDMENŲ KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-
705 1, 23 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR BAUDŽIAMOJO
KODEKSO 253⁽¹⁾ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-22-109(2))
(TAIS Nr. 22-946(2))**

2022-06-14 Nr. NV-1684

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: sugriežtinti strateginių prekių kontrolę, atsižvelgiant į kylančias rizikas nacionaliniam saugumui.

Esama situacija:

- nėra nuostatos, kad tarpininkavimas dėl A kategorijos ginklų (*kaip pvz., karinės raketos su sprogstamaisiais užtaisais, automatiniai šaunamieji ginklai, viso 22 pozicijos*), ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių yra draudžiamas ir licencijos tarpininkavimui neišduodamos;
- nėra reikalavimų, susijusių su duomenų, kad įmonės veikla gali neatitikti nacionalinio saugumo interesų, turėjimu, sertifikuojamos karinės įrangos gavėjos patikimumui įvertinti;
- nėra nustatyta, kad dvejopo naudojimo prekių, neišvardintų Reglamento Nr. 2021/821 I priede, eksportas gali būti uždraustas dėl priežasčių, susijusių su visuomenės saugumu, įskaitant teroro aktų prevenciją arba žmogaus teisių apsaugą;
- nėra nuostatų, kad dvejopo naudojimo prekių, neišvardintų Reglamento Nr. 2021/821 I priede, tranzitas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti uždraustas arba nustatytas reikalavimas gauti leidimą;
- nėra aišku kaip nuostata dėl įsiteisėjusio apkaltinamojo teismo nuosprendžio ir neišnykusio ar nepanaikinto teistumo dėl strateginių prekių eksportuotojo, importuotojo, tiekėjo, gavėjo ar tarpininko padarytų nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, nusikalstamų veikų Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, visuomenės saugumui, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, valdymo tvarkai, praktikoje taikoma juridiniam asmeniui;
- nėra nuostatų, kad licencija/leidimas neišduodami, kai turima informacijos apie didinančius riziką ar keliančius grėsmę nacionaliniam saugumui fizinio ar juridinio asmens ryšius su užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių fiziniais arba juridiniais asmenimis;
- nenustatyta baudžiamoji atsakomybė už tarpininkavimą dėl A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių įsigijimo, importo, eksporto ar vežimo.

Esmė:

- nustatyti, kad tarpininkavimas dėl A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių yra draudžiamas ir tarpininkavimo licencijos neišduodamos (*t. y, būtų nustatyta, kad tik šaunamųjų ginklų ir jų dalių gamintojai gali eksportuoti savo pagamintus A kategorijos ginklus ar atsivežti reikalingų A kategorijos ginklų dalių. Nei tarpininkai, nei prekiautojai negalėtų importuoti, eksportuoti, vežti A kategorijos ginklų*);
- papildyti nuostata, kad dvejopo naudojimo prekių, neišvardintų Reglamento Nr. 2021/821 I priede, eksportas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti uždraustas

dėl priežasčių, susijusių su visuomenės saugumu, įskaitant teroro aktų prevenciją arba žmogaus teisių apsaugą;

- sugriežtinti reikalavimus sertifikuojamos karinės įrangos gavėjos patikimumui įvertinti. Nustatyti, kad įvertinant sertifikuojamos karinės įrangos gavėjos patikimumą neturi būti duomenų, kad įmonės veikla neatitinka nacionalinio saugumo interesų pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatytus vertinimo kriterijus;
- patikslinti, kad reikalingus dvejojo naudojimo prekių, ne tik išvardytų Reglamento Nr. 2021/821 I priede, leidimus tranzitui ir licencijas techninei pagalbai išduoda Ekonomikos ir inovacijų ministerija;
- papildyti nuostatomis, kad licencija neišduodama, kai turima informacijos apie didinančius riziką ar keliančius grėsmę nacionaliniam saugumui fizinio ar juridinio asmens ryšius su užsienio valstybių institucijomis ar tų valstybių fiziniais arba juridiniais asmenimis ar turima informacijos apie didinančias riziką ar keliančias grėsmę nacionaliniam saugumui fizinio ar juridinio asmens sąsajas su organizuotomis grupėmis, užsienio valstybių specialiosiomis tarnybomis ar grupuotėmis, susijusiomis su tarptautinėmis teroristinėmis organizacijomis ar palaikančiomis ryšius su asmenimis, įtariamais priklausymu joms;
- nustatyti, kad neteisėtas tarpininkavimas dėl A kategorijos ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių įsigijimo, importo, eksporto ar vežimo baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.

Derinimas:

- derinta su Aplinkos, Energetikos, Finansų, Krašto apsaugos, Sveikatos apsaugos, Susisiekimo Teisingumo, Užsienio reikalų, Vidaus reikalų ministerijomis, Valstybės saugumo departamentu, Muitinės departamentu, Policijos departamentu, Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės asociacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Nacionaline gynybos pramonės asociacija, Lietuvos lazerių asociacija;
- Užsienio reikalų, Susisiekimo, Finansų, Aplinkos ministerijos, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba derino be pastabų. Iš Energetikos ministerijos pastabų negauta;
- anot rengėjų, institucijų pateiktos pastabos derintos darbo tvarka, nesuderintoms nuostatomis aptarti Ekonomikos ir inovacijų ministerija organizavo suinteresuotų institucijų pasitarimą, likusios nesuderintos Valstybės saugumo departamento pastabos *(be kita ko, dėl ekspertinės išvados teikiančio subjekto įteisinimo bei tokių išvadų statuso; dėl ANK pakeitimo, nustatant, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pareigūnai tiria atitinkamus administracinius nusižengimus ir surašo protokolus)* ir Teisingumo ministerijos pastabos *(be kita ko, kad licencijų išdavimas yra politikos įgyvendinimas ir ši funkcija nėra būdinga ministerijoms; dėl reikalavimų ūkio subjektui, siekiančiam užsiimti licencijuojama veikla),* įvertintos derinimo pažymoje;
- dėl Nacionalinės gynybos pramonės asociacijos ir Lietuvos gynybos ir saugumo pramonės asociacijos pastabos, kad uždraudus tarpininkauti dėl A kategorijos ginklų bus sumažintos Lietuvos subjektų konkurencinės galimybės veikti globalioje gynybos rinkoje, aiškinamajame rašte pažymime, kad šiuo atveju yra vertinama verslo, konkurencijos sąlygu ir saugumo aspektų balansas;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė turėjo pastabų ir pasiūlymų projektų paketui;

- Įstatymų projektai patikslinti įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina, tačiau projektų paketo pateikimas numatytas Seimo pavasario sesijos darbų programoje, siekiant įtvirtinti nuostatas dėl A kategorijos ginklų, šaudmenų ir atitinkamos karinės įrangos eksporto, importo, vežimo apribojimo ir tarpininkavimo veiklos uždraudimo bei tobulinti strateginių prekių kontrolę ir jos įgyvendinimą reglamentuojančias priemones.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlytina patikslintą įstatymų projektų paketą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37052098789; +37065842722, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt